

Memoires van Wout Klomp (1916-2008)

Wout Klomp

Op zondag 5 oktober 2008 overleed op 92-jarige leeftijd de bekende regiojournalist Wout Klomp. Vele jaren was hij werkzaam voor de Gelders-Overijsselse Courant, waarin hij tot 1980 in talloze artikelen verslag deed van het wel en wee in onze regio. In 2006 legde hij zijn vele herinneringen aan leven en werken vast in een boeiend verslag, dat enige tijd voor zijn overlijden voor publicatie ter beschikking werd gesteld aan de redactie van het Land van Lochem. Hierbij het derde deel van de herinneringen van een bakker-journalist, zoals Wout zich zelf typeerde.

Burgemeesters

Als redacteur-verslaggever van een nieuws- of streekblad was je actieradius beperkt. Die reikte van Rekken in het oosten tot Gorssel in het westen, met Lochem als centrale vestigingsplaats. Dit betekende eveneens dat je wat de overheid betreft vrijwel uitsluitend te maken had met de burgemeesters en de wethouders van de verschillende gemeenten. De provincie was al tamelijk ver weg en in Arnhem zat dan ook een correspondent, die belangrijke zaken voor je deed. Verder waren we als GOC voor het algemene nieuws aangewezen op het ANP. We hebben een tijdje een telex gehad, dus dat was iedere ochtend vellen papier afscheuren en kijken of er iets bijzonders of iets leuks bijzat. Het dure apparaat was echter nogal storingsgevoelig en werd na enige tijd afgeschaft. We waren toen aangewezen op de nieuwsbrieven van het ANP, die dagelijks per treinbrief werden verzonden. Dat was een heel dik pak getikte vellen, waar Nico Scheen zich altijd over ontfermde. De burgemeesters waren in de jaren 1950 tot en met 1980 de overheidsdienaren waar je als streekbladjournalist het meest mee te maken had. De wethouders waren in die tijd minder in beeld dan tegenwoordig. Het was bovendien nadrukkelijk een deeltijdbaan die slecht betaald werd. Ik heb veel burgemeesters meegemaakt. Van Lochem alleen al zes: Beusekamp, van Tuyll van Serooskerken, Beuke, Hoekstra, Postma en Wilmink. Er was ook een baron van Tuyll van Serooskerken burgemeester van Ruurlo, maar of het familie was van die van Lochem weet ik niet. Het was wel een krachtadig bestuurder, die in Ruurlo echt orde op zaken heeft gesteld. Hij werd na Ruurlo benoemd tot burgemeester van Wisch en daarna tot burgemeester van Utrecht. Zijn benoeming in Wisch kwam op dinsdag af. Direct gebeld voor een interview, maar hij had al zoveel afspraken dat het die dag niet meer kon. Mijn reactie: ‘Burgemeester, morgen komt de

krant uit en daar moet toch iets over die benoeming in’. Zijn antwoord: ‘Als u morgenochtend om acht uur bij mij thee komt drinken, kan het dan nog?’. Dat kon. Een gesprek van een uur, dat diezelfde dag (’s woensdags) in de krant stond met nog diezelfde avond een leuke reactie van de heer van Tuyll.

Ballenstedt

Burgemeester van Tuyl van Serooskerken van Lochem was van een heel ander kaliber. Een bijzonder aardige man, maar geen manager, wel iemand die begaan was met het lot van de minder bedeeden in de samenleving en ook iemand die internationale contacten had. Hij bewoonde met zijn Frans sprekende vrouw een fraai kasteel in Heeze (NB). Toen hij in Lochem benoemd was, hebben Nico en ik daar een bezoek gebracht. Een fraai landgoed en een prachtig kasteel met veel antiek. Baron van Tuyll achtte het aan zijn voorouders verplicht om het zo goed mogelijk te beheren. In Lochem was hij onder meer de man die een uitwisseling tot stand trachtte te brengen tussen zijn gemeente en twee steden in Oost- en West Duitsland. De stad Billerbeck, waar de Berkel ontspringt, had zijn oog op Lochem als partnergemeente laten vallen. Dat was rond 1968-1969. De Duitsers waren toen echter nog niet zo bijzonder geliefd. Het gemeentebestuur van Lochem zag in ieder geval niet zo erg veel in een uitwisseling, maar burgemeester van Tuyll hakte de knoop door met het voorstel om er een Oost Duitse gemeente bij te betrekken. Hij had relaties met een professor aan de universiteit van Halle en wist dat velen in het Oostblok hunkerden naar contacten met het westen. Het kwam zover dat delegaties vanuit Lochem naar het stadje Ballenstedt gingen aan de voet van de Harz, een rit van ruim 500 kilometer. Die delegaties bestonden uit een man of vijftien en zij vertegenwoordigden verschillende maatschappelijke en sociale instellingen (midden-

stand, onderwijs, landbouw). Het gezelschap reisde met eigen vervoer via de doorlaatpost Helmsted. Daar moest iedereen tegelijk zijn, omdat er met een groepspas werd gereisd. De bedoeling van burgemeester van Tuyll van Serooskerken was om echt een uitwisseling tot stand te brengen tussen Ballenstedt, Billerbeck en Lochem, maar die opzet werd zowel van Oost- als van West-Duitse zijde getraineed. Het kwam uiteindelijk zover dat een kleine delegatie uit Ballenstedt naar Lochem kwam. Van uit Lochem zijn meerdere malen delegaties of individuele personen naar Ballenstedt gereisd. Zelf ben ik in 1969 eenmaal met zo'n delegatie meegeweest, omdat er toch eens een keer over geschreven moest worden. Dat was geen vrijblijvende opdracht, want deze hele uitwisselingspoging moest zo mooi mogelijk voorgesteld worden en Oost-Duitse functionarissen mochten er vooral geen aanstoot aan kunnen nemen. Voor zover mij bekend zijn nooit mensen vanuit Billerbeck bij hun oosterburen op bezoek geweest. Als Lochemse delegatie werd je in en rond Ballenstedt overal rondgeleid met altijd iemand van de Stasi in de buurt. En dan liet men alleen de mooie dingen zien. Coöperatieve boerderijen bijvoorbeeld, zoals men ze daar noemde, kindercrêches, want de vrouwen moesten werken en dat zag je dan ook overal, zelfs op straat als stratenvvegster. We logeerden in een hotel, waarvan de verwarming met bruinkool werd gestookt. Men was royaal met het schenken van drank en de maaltijden waren overvloedig, vooral wat het vlees betrof. Men wilde vóór alles laten zien dat het zo slecht niet was in Oost-Duitsland, maar tijdens individuele gesprekken in een vertrouwde omgeving hoorde je wel anders. In de GOC is er een hele pagina aan gewijd, maar of dat veel indruk heeft gemaakt, betwijfel ik. De tijd (1969) was nog niet rijp voor een dergelijk partnerschap, zeker niet in Oost- en West-Duitsland. Het verhaal gaat zelfs dat de burgemeester van Ballenstedt na zijn bezoek aan Lochem ontslagen is. De uitwisseling, ook met Billerbeck, is na verloop van tijd zachtjesaan doodgebloed.

Raadslid

Onder burgemeester van Tuyll van Serooskerken ben ik een paar jaar raadslid geweest. Ik stond als zesde of zevende op de lijst van de PvdA. Er bedankte iemand als raadslid en toen was ik aan de beurt. Er volgde overleg en met instemming van Nico Scheen die de raadsverslagen voor zijn rekening nam, en de hoofdredactie in Deventer, kwam ik in de raad. Uit die periode tot aan de samenvoeging van Lochem en Laren in 1971 herinner ik me een klein conflict met Van Tuyll. Die kwam met een plan om de Grote Markt bij de kerk af te sluiten. Opzij van de Gudulakerk stond vroeger nog een huis, daar waar nu de straat is. Ook aan de zijde van het Klepperhuuske schijnt er een uitbouw te zijn geweest, zodat de Markt daar afgesloten was. Burgemeester van Tuyll opperde het idee om die situatie te herstellen. Er kwam een plannetje op tafel dat in een commissievergadering werd besproken. Iedereen keek ernaar, maar onthield zich

van een definitief oordeel. De burgemeester leidde daaruit af dat men het er in grote lijnen mee eens was en rekende daarbij vooral op de steun van de PvdA, die ook zijn partij was. Na uitvoerig fractie-overleg en het raadplegen van de achterban waren we als partij echter absoluut tegen. We wilden de openheid aan die kant van de kerk handhaven. Als woordvoerder van dit standpunt kreeg ik achteraf het verwijt, dat we tijdens de commissievergadering onze instemming met het plan hadden betuigd. Dat was echter een misvatting. We hadden alleen maar gekeken en geluisterd en verder niets gezegd.

Jubileum

Het jaar 1970 was ook het jaar van mijn 25-jarig jubileum. Het werd op 12 november gevierd in hotel Hoog Langen, dat inmiddels afgebroken is en vervangen door appartementen met een restaurant. Van dat jubileum bestaat een receptie- en fotoboek. Directeur v.d. Beld van Kluwers Courantenbedrijf bood een medaille aan van de Maatschappij voor Handel en Nijverheid. Nico Scheen hield een leuke toespraak. Het gemeentebestuur van Lochem was vertegenwoordigd en de dominee, de pastoor en de watergraaf waren aanwezig, plus een heleboel collega's. We wisten eigenlijk niet goed wat ons overkwam en Grade had het wat moeilijk met de bloemen die haar werden overhandigd. Niettemin een leuk feestje dat besloten werd met een etentje, waarbij ook Herman en Griet Langeveld en Wiesje aanwezig waren. Op de krant was het overigens niet altijd even leuk. Ik heb al vermeld dat ook de abonnees niet altijd tevreden waren, omdat ze vonden dat het plaatselijk nieuws, met name van Lochem, te weinig aandacht kreeg. Organisatorisch klopte het ook lang niet altijd. Er werden ondanks onze aanwijzingen door middel van borderellen en zelfs ingetekende pagina's door de eindredactie in Deventer nogal wat fouten gemaakt. Soms kreeg je de indruk dat men daar de kaart van de Achterhoek niet goed kende en bijvoorbeeld niet of nauwelijks wist waar Geesteren, Gelselaar, Haarlo en Rekken lagen en tot welke gemeenten die dorpen behoorden. Dit tot grote ergernis van Nico en mij. Hierbij kwam dat Nico, die voorheen altijd nauw bij de opmaak van de GOC als nieuwsblad te maken had gehad, nu nauwelijks greep op de situatie had. Leuk was het voor hem in ieder geval niet meer. Zelf had ik minder moeite met de situatie, al ergerde het me bijvoorbeeld wel dat de toenmalige hoofdredacteur, de heer Kraayenzang ons als nieuwsbladjournalisten nauwelijks voor vol aanzag. Dat werd anders en beter toen drs. Dick van der Moer tot hoofdredacteur werd benoemd, of eigenlijk gekozen. Want hij aanvaardde die functie pas nadat de meerderheid van de hele KCB-redactie zijn voorkeur voor hem had uitgesproken. We hadden op de Lochemse redactie intussen al wel versterking gekregen, maar van der Moer voerde nog meer veranderingen door, mede omdat hij vond dat Nico Scheen onvoldoende leiding gaf. Nico werd overgeplaatst naar de redactie binnen- en buitenland in Deventer. Dat moet voor hem niet prettig geweest

zijn, maar hij was toch kennelijk zo aan de krant verknocht dat hij de overplaatsing accepteerde. Je kwam daar nooit precies achter, want bepaalde zaken werden nooit uitgesproken en Nico was al helemaal niet erg mededeelzaam. Het zij zo. Er kwamen andere jongere collega's, zoals Ton Hissink, Jan Willem van Gils, Joke Barmentloo, Herman Hulshof en Bob Gevers, en toe nog eens een leerling-journalist.

Nico moest dagelijks op en neer naar Deventer en had daar ook avond- of nachtdiensten. Hij moest dus de auto houden, wat voor ons betekende dat we er een moesten kopen. Dick van der Moer kwam er speciaal voor uit Deventer om te overleggen. Hij hechte grote waarde aan het oordeel van Grade en prees haar om haar inzicht. Er kwam dus een auto, een Renault 4, een koekblik. We zijn er op de Verlengde Albert Hahnweg mee uit de bocht gevlogen en tegen een boom beland. De wagen werd bij Langeveld uitgedrukt en overgespoten. In Hengelo (O) botsten we tijdens veel regen tegen een vrachtauto. Ook daar alleen blik schade en veel schrik. Het eerste viertje werd uiteindelijk ingeruild voor een tweede met een iets zwaardere motor en daar toerden we overal mee heen. We hebben er zelfs het hele gezin met wat bagage van De Hoch naar Lochem mee vervoerd. De viertjes werden gevolgd door een Renault 5 en die werd in Hengelo (O) in de kreukels gereden door een vrachtwagen, waarvan de bestuurder geen voorrang verleende. Doordat ik razendsnel naar links uitweek, brachten we het er levend af. De autoparikelen werden afgesloten met een Renault 11 en toen die op was, was het gedaan met autorijden. Een echte liefhebber ben ik nooit geweest. Het was in bepaalde gevallen een noodzakelijk vervoermiddel, meer niet. Gedurende de jaren zeventig werd ons gezin geleidelijk aan kleiner doordat de oudsten uitvlogen. Suus naar Nijmegen en later naar Leeuwarden. Petra eerst naar Amerika in 1972 en vervolgens als onderwijzeres naar Enschede. In die periode hebben we ook nog 'eventjes' de woning aan de Mauritsweg binnenskamers verbouwd. Harry Ossenkoppele was ons daarbij behulpzaam, want tussen het zijkamertje en de huiskamer, die aan elkaar getrokken werden, moest een steunbalk geplaatst worden omdat een dragende muur verviel. We kregen daardoor wat meer leefruimte en voor Ma werd één van de slaapkamers tot hobbykamer getransformeerd.

Afscheid

In het jaar 1979 werden belangrijke beslissingen genomen. De verhoudingen bij de krant waren eigenlijk niet meer zo erg leuk. Ik ergerde me teveel aan bepaalde standpunten van sommige collega's. Een generatiekloof noemde Dick van der Moer dat. Ik had al eens geopperd om overgeplaatst te worden naar de eindredactie in Deventer, maar daar wilde de hoofdredacteur niets van weten. 1979 was ook het jaar van de eerste VUT-regelingen. Voor journalisten lag het aanvankelijk wat moeilijk, want hoe moest de regeling gefinancierd worden? Uiteindelijk was de Grafische Bond zo coulant om die financiering

op zich te nemen. Ik was in 1979 63 jaar geworden en dan kon je met de VUT om plaats te maken voor jongeren. Ten aanzien van dit laatste was ik nogal sceptisch, want de praktijk had in andere sectoren van het bedrijfsleven al uitgewezen dat ouderen lang niet altijd werden vervangen door jongeren. Hoe het zij, Dick van der Moer kwam met het voorstel om mij te vervangen door een jonger iemand. Hij kwam er speciaal voor uit Deventer om er met Grade over te praten, want zoals eerder gezegd hij hechte veel waarde aan haar oordeel. Financieel zou ik er niet op achteruit gaan, want de VUT-regeling voorzag in een uitkering van honderd procent. Samen kwamen zij tot de conclusie dat het verstandig zou zijn om ermee op te houden en zo geschiedde. Het enige wat ik moest inleveren was twee jaar een periodieke verhoging, want ik was nog niet aan mijn maximum. Maar bij mijn afscheid in januari 1980 is dat door cadeaus en vakantie-uitkeringen ruimschoots goed gemaakt. Dat afscheid is luisterrijk gevierd. Er werd een speciale pagina van de GOC aan gewijd met verhalen van de collega's Joke Barmentloo, Ton Hissink, Bob Gevers, Jan Willem van Gils en Willy H. Heitling. Het afscheid werd gevierd in Buitencentrum Ruighenrode, samen met Grade en de kinderen, plus talrijke genodigden, waaronder het gemeentebestuur van Lochem en collega's van KCB. Henk Braakhekke maakte foto's en daarmee is een flink album gevuld. Adjunct-hoofdredacteur Leo Enthoven hield een leuke toespraak en ik moest iets doen wat ik nooit eerder had gedaan, namelijk kranten bezorgen. In dit geval mijn eigen krant bij alle aanwezigen. Joke Barmentloo was mij daarbij behulpzaam.

Voorlichter

Vrijwel onmiddellijk nadat ik met de VUT was gegaan werd ik benaderd door burgemeester Beuke en gemeentesecretaris Wim Boon voor de functie van parttime voorlichter van de gemeente. De bedoeling was om t.z.t. iemand in vaste dienst aan te stellen, maar men wilde eerst wat meer inzicht hebben in de aard van de werkzaamheden en de financiële lasten. Mijn taak zou voornamelijk bestaan uit het herschrijven van ambtelijke berichten en mededelingen en die voorlichtingspagina zou regelmatig in De Berkelbode worden opgenomen. Aldus geschiedde. Overeengekomen werd dat ik de uren die ik aan dat werk besteedde zou noteren en dat het tarief f.40 per uur zou bedragen. Later werd dit omgezet in een vast bedrag per maand. Ik ging meteen aan de slag, maar werd al spoedig gewaarschuwd door Dick van der Moer, hoofdredacteur van KCB, dat Vutters geen betaalde arbeid mochten verrichten. Voorlopig werd het dus vrijwilligerswerk, waar ik later nog wel een vergoeding voor kreeg. Maar toen was ik 65 en dus gepensioneerd. Wat het werk betreft werd eigen initiatief wel op prijs gesteld, maar wel altijd in overleg met de heer Boon. Zo herinner ik in de weken voorafgaande aan de raadsverkiezingen ettelijke pagina's te hebben gewijd aan de programma's van de verschillende politieke partijen. Dat kostte dan wel wat extra werk

en overleg, maar het betaalde goed.

Lochem 750 jaar stad

In 1983 bestond de stad Lochem 750 jaar. Dat moest luisterrijk gevierd worden evenals dat in 1933 het geval was geweest. Er werden weer poorten opgericht en allerlei feestelijkheden georganiseerd. De inwoners werd gevraagd om bij bepaalde gelegenheden laat-middeleeuwse kostuums te dragen. Je kon die laten maken, maar voordeliger was natuurlijk om het zelf te doen. Patronen waren beschikbaar. Ma maakte voor mij en voor haarzelf zo'n kostuum en we zagen eruit alsof we zo uit de zeventiende eeuw overgekomen waren. Er bestaan foto's van ons tweeën samen met Piet en Henk Langeveld in die kostuums. Het hoogtepunt van alles was echter toch de komst van Koningin Beatrix en dat bracht heel wat beslommingen met zich mee. Mensen van de Rijksvoorlichtingsdienst kwamen naar Lochem voor overleg met gemeentebestuur en politie. Op één van die bijeenkomsten was ik ook aanwezig en de man van de RVD moest weten in welke functie ik daar zat. Gemeentevorlichter was het antwoord. Ik kreeg toen ook een bewijs dat ik me op de Markt binnen de afzetting mocht begeven. Ma kreeg een plaatsje in een van de woningen aan de Markt zodat zij het geheel ook goed kon overzien. Helaas waren de jubileumfeesten ook zo ongeveer de aanzet tot heel vervelende problemen binnen het gemeentelijk ambtenarenkorps. Een heel onverkwikkelijke periode, waarin de discussies hoog opliepen met verwijten over en weer, zowel in de raadzaal als daarbuiten. Het ging daarbij vooral om een controverse tussen gemeentesecretaris Boon en een groot deel van de ambtenaren. Er verscheen zelfs een rapport van Twijnstra en Gudde over het functioneren van Boon en dat loog er niet om. Vanuit de gelederen van de ambtenaren werd het vertrek van Boon geëist, maar zover is het (gelukkig) nooit gekomen. Ik ben er zelfs van overtuigd dat Boon veel onrecht is aangedaan. Hij was dan misschien niet zo soepel in de omgang en bovendien erg veeleisend met betrekking tot de ambtenaren, feit was ook dat hij in menig opzicht veel heeft betekend voor Lochem en zeer terzake kundig was. Feit was ook dat burgemeester Postma in die periode niet bepaald de figuur was om partijen tot elkaar te brengen. Hij koos zelf te veel partij en bepaald niet ten gunste van Boon. Er kwam pas weer wat rust in de gelederen toen de heer Wilmink, voorheen burgemeester van Zaltbommel, tot eerste burger van Lochem werd benoemd. Uiteindelijk nam Wim Boon zelf het initiatief door ontslag te nemen. Voor mij meteen een reden om ook de toch al wat in de versukkeling geraakte baan als parttime voorlichter op te geven.

De Synagoge

Even terug naar 1983 "Lochem 750 jaar stad", want er was nog iets meer dan feesten en gedenken. Lochem had meer dan 100 joodse medeburgers gekend. Zij waren vrijwel allemaal in de bezettingsjaren door de Duitsers weggevoerd en nooit teruggekeerd. Zon-

der die Tweede Wereldoorlog zouden zij en/of hun kinderen de feestelijkheden hebben bijgewoond. Zo ongeveer moet het echtpaar Jo en Gerrit Boerman hebben gedacht toen het in 1983 een oproep deed om ter nagedachtenis van die joodse medeburgers de synagoge aan de Westerwal in ere te herstellen. Daarvoor zou een stichting in het leven geroepen moeten worden. Aan de oproep om een bestuur te vormen werd snel gehoor gegeven. Ik meldde mij ook aan en naar mij later bleek kwamen mijn overwegingen overeen met die van anderen. We waren de oorlog goed doorgekomen, maar we hadden niets gedaan om het wegvoeren van de joodse medeburgers te verhinderen. Erger nog, een heel klein beetje antisemitisme was ons in de vooroorlogse jaren niet vreemd geweest. Dat bestond meestal uit anti-joodse uitdrukkingen of scheldwoorden, waarschijnlijk zonder dat daarbij veel werd nagedacht. Hoe het zij, een zekere wroeging was ons in de jaren na de bezetting niet vreemd en het idee om de synagoge als gedenkplaats in ere te herstellen sprak velen aan. Het comité dat intussen was gevormd wijdde daar talrijke vergaderingen en besprekingen aan. Het probleem was echter dat de synagoge indertijd overgedragen was aan de gemeente Lochem na eerder onder meer dienst te hebben gedaan als opslagplaats van het antiquariaat Junk. De restauratie van het gebouw zou dus voor rekening van de gemeente uitgevoerd moeten worden. Het gemeentebestuur was daartoe ook wel bereid, maar wilde vooraf wel enige zekerheid over het gebruik en de exploitatie. Het comité en later de stichting beschikte echter niet over voldoende financiële middelen, al waren inmiddels wel heel wat donateurs geworven. Het kwam zover dat het gemeentebestuur 250.000 gulden uittrok voor de restauratie, maar de exploitatie bleef een heikel punt. Men was het er intussen wel over eens dat het gebouw gebruikt zou kunnen worden voor herdenkingen, kleine exposities, lezingen en kleinschalige muziekuitsvoeringen. Intussen gingen de jaren voorbij zonder dat er werkelijk iets gebeurde. Het gevolg was dat enkele bestuursleden, waaronder ook ik, hun functie neerlegden in de verwachting dat die wel door jongeren zou worden overgenomen. Dat is uiteindelijk ook wel gebeurd. De verlossing kwam door een vorstelijk legaat dat de heer Enthoven, voorheen directeur van de Ford garage, aan de Stichting ter nagedachtenis van Joodse Medeburgers schonk. De jaarlijkse exploitatie van de synagoge was daardoor verzekerd en toen kwam ook het gemeentebestuur royaal over de brug. De synagoge werd onder leiding van de heer Geerdink van de gemeentelijke technische dienst gerestaureerd, uiteraard met inachtneming van de vroegere betekenis van het gebouw. De kosten bedroegen ruim vier ton. Op 2 mei 1993 vond de opening van de gerestaureerde synagoge plaats. In de synagoge ligt op de plek waar vroeger de arke stond een gedenkboek met de namen van de vermoorde joodse medeburgers. Daarboven brandt het eeuwige licht en op een andere plek ligt nog een joodse gebedsrol, ooit in bezit van Siem van der Neer. De benaming van de Stichting ter nagedachtenis

van Joodse Medeburgers is inmiddels gewijzigd in Stichting Synagoge Lochem. Er worden regelmatig bijeenkomsten en tentoonstellingen gehouden met veel aandacht voor de joodse godsdienst en voor alles wat de joden tijdens de bezetting is overkomen, zoals het wegvoeren naar het kamp Westerbork. Naar dit voormalige kamp worden regelmatig excursies voor scholieren georganiseerd.

De Garve

Voor mij bleef er ondanks de extra taken in de huishouding vanzelfsprekend nog heel wat vrije tijd over. Vooral 's winters. Die heb ik voor een deel gevuld door me als vrijwilliger te melden bij het Sociaal Cultureel Centrum 'De Garve'. Aanvankelijk hadden ze eigenlijk niets voor mij te doen, maar uiteindelijk werd mij gevraagd of ik er iets voor zou voelen om achter de bar te staan. Dat hield in: koffie en thee zetten en uitgeven. Van Antoine van 't Klooster kreeg ik de nodige aanwijzingen en spoedig bleek dat bardienst op donderdagochtend een prettige bezigheid was. Tussen half negen en negen uur begon ik met het zetten van enige kannen koffie en thee. De eerste koffiedrinkers waren er al om negen uur. Druk werd het omstreeks tien uur en dat ging door tot kwart voor elf. Daarna alles in de afwasmachine stoppen, schone kopjes uitzetten en dan was het half twaalf fini. Een enkele keer had je wel eens pech, bijvoorbeeld het koffiezetapparaat aanzetten en vergeten de koffiekannetjes er onder te plaatsen. Bruine overstroming. Het kon ook gebeuren dat de koffiekannetjes overliep. Gelukkig is me dit slechts een enkele maal overkomen. Volgens Antoine ben ik zo achttien jaar bezig geweest, tot m'n drieëntachtigste. Bij m'n afscheid kreeg ik een leuk boekje mee, waarin iedereen van de verschillende disciplines wat aardigs had geschreven, verlucht met afbeeldingen. Het was daarom zo prettig werken in De Garve, omdat het leeftijdsverschil helemaal geen rol speelde. Het waren vooral jongeren die aan het werk van het centrum gestalte gaven, maar daar hoorde je gewoon bij.

Een Eeuw Burgerzin

Intussen loop ik enigszins op de gebeurtenissen vooruit. Behalve mijn wekelijkse rubriek voor de schouwburg kreeg ik er nog meer werk bij. Stichting De Garve bestond in 2000 vijftienvierendertig jaar. Dat feit werd uiteraard gevierd. Ook ontstond het plan om in het kader van het jubileum een boek uit te geven over honderd jaar welzijn in Lochem. Aan Jan de Vries, voormalig secretaris van Stichting De Garve, werd gevraagd de leiding van een inmiddels gevormde werkgroep op zich te nemen. Er werden allerlei ideeën geopperd en zo is besloten tot de oprichting van een schrijverscollectief. Ik kwam daarvoor in beeld, omdat iemand op het idee kwam dat ook aandacht moest worden geschonken aan het bejaardenwerk en met name aan de historie van het voormalige bejaarden-centrum De Berkelhof, later SVVL De Hoge Weide, en aan het Derk Nekkersfonds. Ik maakte kennis met de werkgroep en de andere personen, die zich bereid

hadden verklaard om het boek samen te stellen. Dat waren A.M.G. de Boer, J.M. Brouwer, A.J. Frank-Laar, A. Steenhuisen, voorzitter G.J.K. de Vries. Een nogal opmerkelijke samenstelling, omdat van de zes er drie nog maar betrekkelijk kort tot de ingezetenen van Lochem behoorden. Tijdens een van de vergaderingen merkte ik ook dat er enige twijfel leek te bestaan over de haalbaarheid van het plan met drie van die 'vreemden'. Dat viel echter alles mee. Sterker nog, ik heb in mijn loopbaan zelden een team ontmoet dat zo enthousiast was en met zo'n bereidheid om zich in oud-Lochemse zaken te verdiepen als deze redactie. Al sloeg soms wel eens de twijfel toe of het allemaal wel zou lukken, het bleef een genoegen om met dit team samen te werken. De soepele, maar toch steeds nadrukkelijke leiding van Jan de Vries droeg daar in niet geringe mate toe bij. Samen met Dinie Frank droeg hij de gegevens aan die de redactie in staat moest stellen de verschillende hoofdstukken te schrijven. Zij brachten talrijke bezoeken aan het archief in Zutphen, waar ondermeer ook de oude nummers van de GOC waren opgeslagen. Telkens kwamen ze weer met nieuwe 'buit' en telkens moest ook weer worden besloten om de datum en jaar van verschijning van het boek wat op te schuiven. De correctie vergde ook nogal wat tijd. Opmerkelijk was dat we als leden van de redactie elkaars werk corrigeerden en beoordeelden, hetgeen in de beste verstandhouding gebeurde. Daarnaast werd het geheel ook nog eens door een buitenlander gecorrigeerd. De lay-out en alles wat daarbij hoort werd verzorgd door Joke Hebink. Zij leverde een fraai werkstuk af. Uiteindelijk werd op 19 september 2002 tijdens een feestelijke bijeenkomst in De Garve het eerste exemplaar van met monumentale boekwerk aan burgemeester Van Duyn overhandigd. Er werden zoveel exemplaren van het boek verkocht dat een tweede druk moest verschijnen. Dat gebeurde in nauwe samenwerking met Lochem Druk, die uiteraard ook de eerste druk had verzorgd. Als redactie kwamen we hierna nog verschillende keren bijeen en er werden ook plannen gesmeed voor het samenstellen van een ander boek, maar zover is het nooit gekomen. Drie leden van de redactie vertrokken naar elders, waardoor het plan op losse schroeven kwam te staan. Jammer, want we waren een goed team, dat uitstekend samenwerkte.